

Stanovisko komise pro hodnocení dopadů regulace

k závěrečné zprávě hodnocení dopadů regulace k návrhu
novely zákona o elektronických komunikacích a souvisejících předpisů

I. Úvod

Předmětem návrhu zákona je nová úprava nakládání s provozními a lokalizačními údaji o proběhlé elektronické komunikaci (datové a hlasové), které jsou uchovávány ze strany poskytovatelů služeb elektronických komunikací zejména pro účely odhalování a vyšetřování trestné činnosti. Návrh zákona novelizuje zákon o elektronických komunikacích (č.127/2005 Sb.), trestní řád (č.141/1961 Sb.), zákon o BIS (č. 154/1994 Sb.), zákon o Vojenském zpravodajství (č. 289/2005 Sb.) a zákon o dohledu nad kapitálovým trhem (č.15/1998). Navrhovatel reaguje na zrušení předchozí právní úpravy v této oblasti ze strany Ústavního soudu ČR (Pl. Ús. 24/10, Pl. Ús. 42/11) a snaží se do nové úpravy zapracovat dostatečné mechanismy na ochranu základních práv a svobod. Současně navrhovatel znovu implementuje do českého právního řádu evropskou směrnici č. 2006/24/ES o uchovávání dat (Data Retention Directive), která je na evropské úrovni vnímána velmi citlivě ze strany úřadů na ochranu osobních údajů a ochránců lidských práv. Tento návrh se nedotýká způsobu získání samotného obsahu elektronické komunikace orgánů činných v trestním řízení, tedy zejména odposlechů a obsahu emailové komunikace.

II. Připomínky a návrhy změn

Závěrečná zpráva hodnocení dopadů regulace (dále jen „**RIA**“), která je součástí návrhu zákona, obsahuje poměrně přehledný a kvalitně zpracovaný popis existující situace, rozebírá obsah výše uvedených rozsudků ústavního soudu, jimi stanovené limity pro zákonodárce a snaží se v návrhu vypořádat rovněž s ústavně-právními aspekty této problematiky a dnes již také historickým vývojem v této oblasti. Současně autor podrobně rozebírá obsah relevantní evropské legislativy. Svým rozsahem zpracovaná RIA (cca 20 stran) pokrývá materii obsaženou v návrhu zákona a její autor výstižně analyzuje existující právní a faktickou situaci.

RIA je zpracována variantně, přičemž jednotlivé varianty lze považovat za realistické řešení vzniklé situace.

Nedostatkem zpracované RIA je fakt, že se zabývá náklady vznikajícími z navržené právní úpravy pouze na straně státu, to pouze v případě Ministerstva vnitra ČR (dále jen „**MV**“). Postrádáme zde alespoň rámcovou analýzu nákladů vznikajících navrženou právní úpravou na straně

poskytovatelů elektronických služeb (dále jen „operátoři“) u jednotlivých variant řešení. Je sice skutečností, že vzniklé náklady na straně poskytovatelů jsou následně kompenzovány ze strany MV, ale tzv. technologické náklady (náklady pořízení technického zařízení pro uchovávání provozních a lokalizačních údajů) jsou operátorům refundovány zpětně ve výši příslušných účetních odpisů za pořízenou techniku a tedy v první fázi pořízení budou pro operátory představovat určitý náklad, který může být významný zejména pro malé operátory. Z tohoto pohledu by bylo určitě důležité znát dopad navrženého opatření na soutěž mezi jednotlivými operátory elektronických komunikací, zejména vůči menším alternativním operátorům.

Obdobně v materiálu postrádáme alespoň přibližnou kvantifikaci, kterou navržená regulace přinese na straně státních orgánů, zejména z důvodů nově navržené povinnosti v §88a odst. 2 trestního řádu. Orgány činné v trestním řízení dle tohoto ustanovení budou po pravomocném skončení trestního řízení povinny informovat osobu, u které bylo nařízeno zjišťování údajů o telekomunikačním provozu, o této skutečnosti a rozsahu zjišťovaných údajů. Obdobně lze očekávat zvýšené náklady na straně státních orgánů z důvodů nově navržené možnosti pro dotčený subjekt podat návrh na přezkum zákonnosti příkazu k zajištění údajů o telekomunikačním provozu (nově navržený §314l odst. 2 trestního řádu).

V materiálu rovněž chybí popis provedených konzultací se subjekty, které budou dotčeny navrženou regulací, v tomto případě především s asociacemi operátorů a jejich stanovisko k obsahu a rozsahu navržené regulace.

III. Závěr

Předloženou RIA je možné akceptovat. Předkladatel na základě tohoto stanoviska a projednání v pracovní komisi pro hodnocení dopadů regulace dopracoval Závěrečnou zprávu RIA v těchto oblastech:

1. rozbor předpokládaných nákladů vznikajících operátorům elektronických komunikací v případě přijetí navrženého legislativního opatření a vliv navržených povinností na hospodářskou soutěž mezi jednotlivými operátory a případné další dopady z důvodů zvýšení administrativní zátěže pro podnikatele, vzniknou-li,
2. dopad regulace na administrativní náklady státních orgánů z důvodů zavedení výše popsanych nových povinností pro státní orgány,
3. popis uskutečněných konzultací se subjekty z podnikatelského prostředí dotčenými navrženou regulací.

Po předložení dopracované Závěrečné zprávy RIA Komise pro hodnocení dopadů regulace neuplatňuje žádné další připomínky.

Zpracoval:
JUDr. Petr Solský

Předkládá:
Prof. Ing. Michal Mejstřík, CSc. v. r.
předseda komise